

İÇİNDEKİLER

TAKDİM-I.....	VII
TAKDİM-II.....	XI
ÖNSÖZ.....	XIII
İÇİNDEKİLER.....	XVII
KISALTMALAR.....	XXXI
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm RADİKAL ÇEVRECİ HAREKETİN KRİMİNOLOJİK, YAPISAL, SUÇ POLİTİKASI VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUK YÖNLERİYLE İNCELENMESİ

Ş 1. TEMEL KAVRAMLAR.....	7
I. GENEL OLARAK.....	7
II. ÇEVRECİ HAREKET.....	8
A. Çevreci Hareketin Tarihsel Gelişimi ve Ana Akımları.....	8
1. Pragmatik Çevreci Hareket.....	9
2. Radikal Çevreci Hareket.....	10
B. Pragmatik Çevreci Hareketin Radikal Çevreci Harekete Bakışı.....	12
C. Radikal Hayvan Hakları Hareketi.....	13
III. EKOTAJ KAVRAMI.....	18
A. Tanım.....	18
B. Tarihsel Olarak.....	22
C. Stratejik Olarak.....	24
D. Taktik Olarak.....	26
1. Ekotajın Hedefi.....	26
2. Başvurulan Araçlar.....	27
3. Verilen Zararlar.....	29

IV.	ÇEVRECİ TERÖRİZM	30
	A. Çevresel Terörizm Kavramından Farkı	30
	B. Çevreci Terörizm	32
Ş 2.	EKOTAJ EYLEMLERİ	32
I.	GENEL OLARAK	32
II.	EŞYAYA YÖNELİK (DAR ANLAMDA) EKOTAJ EYLEMLERİ	35
	A. İş ve İşletmelere Yönelik Eylemler	35
	B. İş Makinelerine Zarar Verme	37
	C. Ağaç Çivileme (Tree-spiking).....	38
	D. Reklam Panolarını Tahrip Etme (Billboard bandit).....	40
	E. Elektrik Direklerini Tahrip Etme	42
	F. İşaretçileri Sökme.....	43
	G. Ablukaya Alma (Blockade).....	43
	H. Atık Borularının Tıkanması (Blockage)	44
	I. Hayvanları Serbest Bırakma (Animal Liberation).....	46
	J. Kundaklama	48
III.	KİŞİLERE YÖNELİK (GENİŞ ANLAMDA) EKOTAJ EYLEMLERİ	53
	A. Şiddet.....	54
	B. Tehdit.....	55
IV.	GENEL DEĞERLENDİRME.....	57
Ş 3.	YAPISAL OLARAK RADİKAL ÇEVRECİ VE HAYVAN HAKLARI HAREKETİ..	58
I.	GENEL OLARAK KOLEKTİF OLUŞUM TÜRLERİ.....	58
	A. Grup.....	59
	B. Örgüt.....	59
	C. Kitle.....	60
II.	KOLEKTİF OLUŞUMLARIN YAPILANMA MODELLERİ.....	61
	A. Dikey Hiyerarşik Yapılanma.....	62
	B. Yatay Yapılanma	62
	C. Yarı-Hiyerarşik Yapılanma.....	64
III.	RADİKAL ÇEVRECİ VE HAYVAN HAKLARI GRUPLARINDA YATAY YAPILANMA.....	65
	A. Genel Olarak	65
	B. Tek Başına Hareket Eden Failer (Lone-Wolf).....	69
	C. Üye Profili.....	71
IV.	BAŞLICA RADİKAL ÇEVRECİ VE HAYVAN HAKLARI GRUPLARI	72
	A. Animal Liberation Front (ALF)	73
	B. Animal Rights Militia (ARM)	77
	C. Earth First! (EF).....	78
	D. Earth Liberation Front (ELF).....	79

E.	Greenpeace.....	83
F.	Justice Department.....	85
G.	Stop Huntingdon Animal Cruelty (SHAC).....	85
H.	Sea Shepherd Conservation Society (SSCS).....	87
I.	PETA.....	88
§ 4.	RADİKAL ÇEVRECİLERİ EKOTAJA BAŞVURMAYA İTEN NEDENLER, SAİKLER VE AMAÇLAR.....	89
I.	KRİMİNOLOJİK İNCELEMENİN GENEL ESASLARI.....	90
II.	RADİKALLEŞMENİN GENEL NEDENLERİ.....	93
III.	RADİKAL ÇEVRECİLERİ EKOTAJA BAŞVURMAYA İTEN NEDENLER VE SAİKLER.....	96
A.	Olgusal Neden: Küresel Ekolojik Kriz.....	97
1.	Ekolojik Krizin Boyutları.....	99
a.	Çevre Kirliliği.....	99
b.	Su Sorunu.....	101
c.	İklim Değişikliği ve Muhtemel Sonuçları.....	102
2.	Ekolojik Krizi Hazırlayan İnsan Merkezci Felsefi Yaklaşımlar.....	104
a.	İnsan Merkezilik (Antroposantrizm).....	104
b.	Sığ Ekoloji.....	108
c.	Teknosantrizm.....	111
d.	Korumacı Yaklaşım.....	112
B.	Politik Saik Olarak Sanayileşme, Küreselleşme ve Kapitalizm Karşıtlığı.....	112
C.	Felsefi Saik Olarak Doğa Merkezci Yaklaşımlar.....	117
1.	Genel Olarak.....	117
2.	Doğa Merkezci (Ekosantrik, Ekolojik) Yaklaşım.....	118
a.	Biyomerkezci Yaklaşım.....	119
b.	Muhafazacı Yaklaşım.....	121
c.	Derin Ekoloji.....	121
3.	Doğa Merkezci Yaklaşımında Ekotajın Meşrulaştırılması.....	126
4.	Doğa Merkeziliğin Alt Kültür Teorisi Bağlamında Değerlendirilmesi.....	131
D.	Pragmatik Bir Etken Olarak Sistem İçi Araç ve Taktiklerin Etkisizliği.....	133
E.	Ara Değerlendirme.....	135
IV.	RADİKAL ÇEVRECİLERİN EKOTAJ İLE GÜTTÜKLERİ AMAÇLAR.....	137
A.	Çevreye Zararlı Yatırımları Durdurmak.....	137
B.	Pragmatik Çevreci Hareketi Muhafazacı Kılmak.....	139
C.	Çevresel Sorunlara Yönelik Kamuoyu Oluşturmak.....	140
D.	Politik Amaçlar.....	141
§ 5.	ÇEVRECİ TERÖRİZM KAVRAMININ KRİMİNOLOJİ VE SUÇ POLİTİKASI BAKIMINDAN İNCELENMESİ.....	143

I.	RADİKALLEŞME SÜRECİNE İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR	145
A.	Radikalizm	146
B.	Ekstremizm.....	149
C.	Terörizm	155
1.	Kavram.....	155
2.	Terörizmin Tanımı Sorunu.....	161
II.	RADİKAL ÇEVRECİ HAREKETE ATTEDİLEN KAVRAMLAR.....	166
A.	Çevreci Terörizm Kavramının Ortaya Çıkışı	166
B.	Olay Bazlı (single-issue) Ekstremizm/Terörizm.....	171
C.	Yeşil Anarşizm.....	174
D.	Çevreci Otokrasi – Çevreci Diktatörlük	177
III.	KAVRAMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	178
A.	Radikalleşme Süreci Bakımından.....	178
1.	Radikalizm ve Ekstremizm Bağlamında.....	178
2.	Terörizm Bağlamında.....	182
a.	Radikal Kriminoloji Teorisi.....	183
b.	Terörizm.....	185
B.	Diğer İlgili Kavramlar Bakımından	188
1.	Vandalizm	188
2.	Sivil İtaatsizlik	192
a.	Genel Olarak	192
b.	Özellikleri.....	194
c.	Radikal Çevreciler ve Sivil İtaatsizlik.....	198
d.	Değerlendirme	200
§ 6. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA EKOTAJLA VE ÇEVRECİ TERÖRİZMLE MÜCADELE.....		203
I.	AB ÜLKELERİNDE	203
II.	BİRLEŞİK KRALLIKTA	206
A.	Polisiye Faaliyetler.....	206
B.	İlgili Kanunlar	208
C.	Mahkeme Kararları	209
III.	ABD'DE.....	210
A.	Kongre ve Senato Alt Komitelerinde Yapılan Çalışmalar.....	210
B.	FBI Tarafından Yapılan Çalışmalar	211
C.	Federal Düzeyde Çıkarılan Kanunlar.....	213
1.	Anti-Tree Spiking Act (1988).....	213
2.	Animal Enterprise Protection Act (AEPA-1992).....	214
3.	PATRIOT Act (2001)	215

4.	Animal Enterprise Terrorism Act (AETA-2006).....	218
D.	Eyalet Düzeyinde Çıkarılan Kanunlar	220
1.	Pennsylvania Eyaleti Ceza Kanunu	220
2.	Arizona Eyaleti Ceza Kanunu	221
3.	Ohio Eyaleti Ceza Kanunu	222
E.	Mahkeme Kararları	222
1.	Anti-Tree Spiking Act Kapsamında.....	222
a.	United States v. John P. Blount (1994)	222
b.	United States v. Joel Andrew Wyatt, aka “Lupine”; Rebecca Kay Smith (2005) 223	
2.	Animal Enterprise Protection Act (AEPA) Kapsamında.....	223
a.	United States v. Peter Young and Justin Samuel (1998)	223
b.	United States v. Stop Huntingdon Animal Cruelty Inc., etc. (2007)	223
3.	PATRIOT Act Kapsamında	224
a.	United States v. McGowan (2005).....	224
b.	United States v. Thurston and Others (2007)	224
4.	Animal Enterprise Terrorism Act (AETA) Kapsamında.....	225
a.	United States v. William James Viehl (2010).....	225
b.	United States v. Scott DeMuth (2009)	225
F.	Değerlendirme.....	225

İkinci Bölüm

3713 SAYILI TERÖRLE MÜCADELE KANUNU'NA GÖRE TERÖRÜN UNSURLARI VE “ÇEVRECİ TERÖRİZM”İN TMK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

§ 7.	GİRİŞ	231
§ 8.	TERÖR TANIMI	232
§ 9.	TERÖRÜN UNSURLARI	237
I.	ÖRGÜT UNSURU	237
A.	Uygulanacak Hükümler	237
B.	Suçun Genel Özellikleri	240
C.	Korunan Hukuki Değer.....	242
D.	Maddi Unsur.....	243
1.	Örgüt	244
a.	Yöntem	244
b.	Elverişlilik	245
c.	Üye Sayısı.....	252

	d. Hiyerarşi.....	255
	e. Devamlılık.....	259
	f. Araç Gereç.....	262
	g. Ara Değerlendirme.....	274
2.	Tipik Hareketler	277
	a. Örgütü Kurmak.....	278
	b. Örgütü Yönetmek.....	279
	c. Örgüte Üye Olmak	281
	d. Ara Değerlendirme.....	283
II.	AMAÇ UNSURU	285
A.	Saik ve Amaç (Özel Kast).....	286
B.	Örgüt Suçlarında Amaç	289
C.	Terör Suçlarında Amaç	291
	1. Devlete Karşı GÜdülen Amaçlar	294
	a. Cumhuriyetin Niteliklerini Değiştirmek.....	294
	b. Siyasi ve Ekonomik Düzeni Değiştirmek.....	297
	c. Devletin Üniter Yapısını Bozmak veya Varlığını Tehlikeye Düşürmek.....	299
	d. Devlet Otoritesini Zaafa Uğratmak, Yıkarak, Ele Geçirmek	300
	e. Devletin İç ve Dış Güvenliğini Bozmak.....	301
	2. Toplum Karşı GÜdülen Amaçlar	303
	a. Temel Hak ve Hürriyetleri Yok Etmek.....	303
	b. Kamu Düzenini Bozmak.....	303
	c. Genel Sağlığı Bozmak	306
D.	Ara Değerlendirme	306
III.	CEBİR VE ŞİDDET UNSURU	308
A.	Genel Olarak	308
B.	Cebir ve Şiddet Kavramı ve Bu Kavramın Tehdit İle İlişkisi.....	310
	1. Alman Ceza Kanunu'nda.....	311
	2. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda.....	316
	3. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda.....	319
C.	Cebir, Şiddet ve Tehdit Bağlamında Eşyaya Yönelik Saldırıların Niteliği	325
	1. Alman Ceza Kanunu'nda.....	325
	2. 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda.....	327
	3. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda.....	328
	4. Görüşümüz	329
D.	Terörle Mücadele Kanunu'nda	332
	1. Terör Suçları.....	333
	a. Genel Olarak	333

b.	Mutlak Terör Suçları.....	334
c.	Nispi Terör Suçları	342
2.	Cebir ve Şiddet Niteliğindeki Terör Suçları	349
3.	Cebir ve Şiddetin Kapsamı	353
a.	Doktrin.....	353
b.	Uygulama.....	360
4.	Ara Değerlendirme.....	364
IV.	YÖNTEM UNSURU: CEBİR VE ŞİDDET EYLEMİNİN ELVERİŞLİLİĞİ	367
A.	Genel Olarak	367
B.	Hukuki Dayanağı ve İşlevi.....	368
C.	Elverişliliğin Tespiti.....	373
D.	Amaç Suçlara Teşebbüs Sorunu.....	379
E.	Ara Değerlendirme	385
	§ 10.TERÖRLE MÜCADELE KANUNU'NA İLİŞKİN GENEL DEĞERLENDİRME ...	388
	§ 11. ÇEVRECİ TERÖRİZM'İN TMK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	392
I.	GENEL OLARAK.....	392
II.	TERÖRÜN AMAÇLARI.....	393
III.	CEBİR VE ŞİDDET	400
A.	Genel Olarak	400
B.	Sivil İtaatsizlik	401
C.	Dar Anlamda Ekotaj	403
D.	Geniş Anlamda Ekotaj.....	411
IV.	TERÖR ÖRGÜTÜ.....	421
A.	Amaç Suçlar	421
B.	Araç Gereç	421
C.	Yatay Yapılanma	423
D.	Kurma, Yönetme, Üye Olma.....	425
V.	SONUÇ	427

Üçüncü Bölüm

EKOTAJIN CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

	§ 12.CEZA HUKUKUNDA ÇEVRE VE HAYVANLARIN HUKUKİ DEĞERİ.....	433
I.	HUKUKİ DEĞER ÖĞRETİSİ.....	433
II.	ALMAN CEZA HUKUKUNDA	437
A.	Hayvanların Hukuki Değeri	437

B.	Çevrenin Hukuki Değeri	440
III.	TÜRK CEZA HUKUKUNDA.....	444
A.	Çevrenin Hukuki Değeri	444
B.	Hayvanların Hukuki Değeri	447
§ 13.	CEZA HUKUKUNDA HAYVANLARIN VE ÇEVRENİN SAVUNULMASI.....	451
I.	HAYVANLARIN KORUNMASI.....	452
A.	Meşru Müdafaa.....	453
1.	Kendi Adına Meşru Müdafaa.....	453
2.	Başkası Adına Meşru Müdafaa.....	457
B.	Zorda Kalış	460
C.	Uygulama	463
D.	Değerlendirme.....	464
II.	ÇEVRENİN KORUNMASI.....	466
A.	Alman Ceza Hukukunda.....	466
1.	Meşru Müdafaa.....	466
2.	Zorda Kalış.....	467
B.	Türk Ceza Hukukunda.....	470
1.	Meşru Müdafaa.....	470
2.	Zorda Kalış.....	470
III.	SUÇ FAİLİNİN GEÇİCİ YAKALANMASI.....	472
IV.	DEĞERLENDİRME	473
§ 14.	SİVİL İTAATSİZLİĞİN GENEL HÜKÜMLER BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	476
I.	SUÇ TEORİSİ BAKIMINDAN	476
A.	Tipe Uygunluk.....	476
B.	Hukuka Aykırılık.....	477
1.	Genel Olarak.....	477
2.	Doktrin	478
a.	Lehe Görüşler	478
b.	Aleyhe Görüşler.....	481
3.	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı.....	483
a.	Silahsız ve Saldırısız Olma	484
b.	Kanunun Suç Saydığı Maksatlar.....	486
c.	Mekânsal Sınırlar	487
d.	Tedbir ve Yaptırımlar	489
4.	Değerlendirme	493
C.	Kusurluluk.....	498
1.	Haksız Tahrik.....	498

2.	Hata	500
3.	Geçici Neden Olarak Kitle Psikolojisi.....	501
II.	YAPTIRIM TEORİSİ BAKIMINDAN	505
A.	Cezanın Belirlenmesi.....	505
B.	Cezanın Bireyselleştirilmesi.....	506
C.	Af.....	507
III.	DEĞERLENDİRME.....	509
§ 15.	SONUÇ	510
KAYNAKÇA		521